

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
วิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต1

Administrator's Innovation Thinking Skill and Teacher's
Performance on the Professional Standard in School under the
Secondary Education Service Area Office 1 Bangkok

อภิฤดี โทนา

Apiruedee Hona

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Silpakorn University

Corresponding Author, Email: khaek.kittiya3511@gmail.com

Received October 6, 2022; Revised December 11, 2022; Accepted: December 25, 2022

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1 จำนวน 53 แห่ง เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารตามแนวคิดของฮอร์ทและบัคเนอร์ และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใส่ใจหรือเอาใจใส่ การจัดการอย่างเป็นระบบ การสืบค้นแบบร่วมมือร่วมพลัง การสร้างภาพลักษณ์ การเข้าถึงเฉพาะบุคคล และการทำงานที่ผ่อนคลาย

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากระเรียงลำดับตามค่ามัธยเทศลดจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3. ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของทุกด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

คำสำคัญ: ทักษะการคิด; นวัตกรรมของผู้บริหาร; การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were to identify: 1) the school administrator's innovative thinking skills under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok, 2) the teacher's performance on the professional standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok, and 3) the relationship between the school administrator's innovative thinking skills and the teacher's performance on professional standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok. The sample of this research were 53 schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok. The research instruments were a questionnaire on administrator's innovative thinking skills, based on the concept of Horth and Buchner and teacher's performance on the professional standards, based on the Regulation of the Teachers' Council of Thailand Regarding Professional Licensure. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The results findings were as follow:

1. Administrator's innovative thinking skills under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok, collectively and individually, was at a high level. The arithmetic mean ranking from the highest to the lowest were as follows; paying attention, crafting, collaborative inquiry, imaging, personalizing, and serious play.

2. The teacher's performance on the professional standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok, collectively and individually, was at a high level. The arithmetic mean ranking from the highest to the lowest were as follows; the performance on learning management and the relationship between parents and community.

3. Administrator's Innovative Thinking Skill and, the teacher's performance on professional standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 Bangkok Overall positive relationship was at a high level, found statistically significant at .01 level.

Keyword: thinking skills; Administrator's innovation; The teacher's performance on professional standards.

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเป็นอย่างมากนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาไทย ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน จึงจำเป็นต้องพร้อมรับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเตรียมบุคลากรและนวัตกรรมให้พร้อม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาให้มีความเข้มแข็งและมีพลังในการขับเคลื่อนเข้าสู่กระบวนการพัฒนาประเทศ ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์สามารถสร้างนวัตกรรม ที่เปลี่ยนแปลงโลกทั้งโลกได้ สถานศึกษาต้องอาศัยนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันต่อเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และการศึกษาในยุคนี้ต้องเปลี่ยนแปลงความคิดจากกระบวนการดั้งเดิม ไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ ทำให้โลกของการศึกษาเป็นโลกแห่งความจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับการเรียนรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นการพัฒนาทักษะและทัศนคติ และเหนือสิ่งอื่นใด คือ สามารถใช้ความรู้ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นทักษะสำคัญในยุคปัจจุบัน (วิโรจน์ สารัตนะ, 2556)

ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น บุคลากรในสถานศึกษานับว่ามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นหรือรื้อถอนกล้าเปลี่ยนแปลงองค์กรในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดสร้างสรรค์ ที่ทำให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งการขับเคลื่อนสู่การเป็นนวัตกรรมให้สำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมให้มีความก้าวหน้าให้ทันกับกระแสการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558)

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้บุคลากรทุกฝ่ายได้แสดงถึงความรู้ความสามารถของตนเองเพื่อทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556-2558 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนร้อยละเฉลี่ยโดยรวมของสถานศึกษาในสังกัดนั้น ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 50.00 โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ส่วนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มที่สูงขึ้นต่อเนื่อง สำหรับวิชาที่มีคะแนนค่อนข้างต่ำ ได้แก่ วิชา คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน

พื้นฐานในแต่ละปี ส่วนใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จะมีคะแนนสูงสุดเป็นอันดับที่หนึ่งของประเทศ (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มของโรงเรียนสาธิต ที่สังกัดสำนักงานการอุดมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ยัง ต่ำกว่ามาก (กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2565) ครุมีบทบาทที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนสัมฤทธิ์ผล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 67 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 59 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (Robert, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random Sampling) จำแนกตามกลุ่มสถานศึกษา
3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ขั้นตอนโดยคำนวณค่าสถิติ ดังนี้
 - 3.1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %)
 - 3.2. วิเคราะห์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือมัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (standard deviation S.D.) โดยการนำค่ามัธยฐานและเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานและเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใส่ใจหรือเอาใจใส่ การจัดการอย่างเป็นระบบ การสืบค้นแบบร่วมมือร่วมพลัง การสร้างภาพลักษณ์ การเข้าถึงเฉพาะบุคคล และการทำงานที่ผ่อนคลาย เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.64 – 0.82 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ดังตารางที่ 1

(n = 53)

ด้าน	ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (X_{tot})	$\bar{X}$	(S.D.)	ระดับ
1	การใส่ใจหรือเอาใจใส่	4.17	0.64	มาก
2	การเข้าถึงเฉพาะบุคคล	4.00	0.74	มาก
3	การสร้างภาพลักษณ์	4.02	0.74	มาก
4	การทำงานที่ผ่อนคลาย	3.89	0.82	มาก
5	การสืบค้นแบบร่วมมือร่วมพลัง	4.04	0.78	มาก
6	การจัดการอย่างเป็นระบบ	4.10	0.80	มาก
	รวม X_{tot}	4.03	0.75	มาก

2. การวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานและเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.66-0.74 ลักษณะเช่นนี้ หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ดังตารางที่ 2

(n = 53)

ด้าน	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y_{tot})	$\bar{X}$	(S.D.)	ระดับ
1	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู	4.36	0.67	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนรู้	4.30	0.66	มาก
3	ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.23	0.74	มาก
	รวม Y_{tot}	4.29	0.69	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์คล้ายตามกันอยู่ในระดับมาก ($r_{xy} = .915^{**}$) ซึ่งทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ด้าน

ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยที่สุด ดังตารางที่ 3

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหาร	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู			
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_{total}
X_1	.892**	.930**	.944**	.932**
X_2	.854**	.865**	.890**	.878**
X_3	.855**	.869**	.896**	.883**
X_4	.900**	.899**	.907**	.911**
X_5	.865**	.881**	.909**	.894**
X_6	.907**	.906**	.934**	.925**
X_{total}	.890**	.902**	.924**	.915**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกหลายด้าน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กร มีความคิดและแนวทางสร้างสรรค์สิ่งใหม่ วิธีการใหม่ เพื่อมุ่งหวังประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ เกิดความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานแบบเดิม ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์การทำงานมากขึ้น โดยให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างสำเร็จ นอกจากนี้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเกิดจากการผสมผสานคุณลักษณะของพฤติกรรมและการปฏิบัติตนของผู้บริหารที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดประสิทธิภาพ และยังส่งผลต่อความคิดเห็นของครูอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับบทความทางวิชาการของ โรเดอร์ (Loader, A.,2016) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือ ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการ ปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรง บันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กร นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อ องค์กรในการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมเพื่อการได้เปรียบในเชิงของการแข่งขัน

และในเชิงของคุณภาพของผลผลิต การแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์ การสร้าง นวัตกรรมใหม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สิริภรณ์ สุวรรณโณ, 2561) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตหนองแขม พบว่าทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขมในภาพรวมอยู่ระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ทักษะอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นอันดับแรก ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ และสอดคล้องกับการวิจัยของ (เวียงวิวรรณ์ ทำทูล, 2557) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเป็น องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรชร ปราจันทร์, 2561) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ การบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของ ครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ เซน แอนด์ เออเรน (Sen, A., and Eren, E., 2012) ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง ภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 เพื่อหาปัจจัยความสำเร็จของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ ในระดับมาก คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ครู ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 คำนึงถึงบทบาทครูซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด และคำนึงถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยให้นักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นทักษะกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียน และมีบรรยากาศ การเรียนการสอนที่เหมาะสม และต้องมีมาตรฐานที่เป็นแนวทางในการทำงานที่เหมาะสม โดยที่ครู รู้จักการศึกษา ค้นคว้าเข้าร่วมอบรม สัมมนาทางด้านวิชาการต่างๆ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมใน วิธีการบูรณาการด้านสังคม ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูมีความตั้งใจสอนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ ผู้เรียนอย่างเต็มกำลัง ปัจจุบันเป็นช่วงเวลาแห่งการปฏิรูปทางการศึกษารัฐบาลได้มีการปรับเปลี่ยน นโยบายโดยกำหนดให้เป็นภาระงานที่ทุกหน่วยงาน ต้องร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการขับเคลื่อนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลถึงผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ดังจะเห็นได้จาก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพม.1 (พ.ศ. 2563-2565) ไว้ว่า “จัดการศึกษาวิถี

ใหม่ บนพื้นฐานความหลากหลาย สู่เป้าหมายความเป็นหนึ่ง” ประกอบกับที่ผ่านมามหาวิทยาลัยทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญและมีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน ฉะนั้นครูผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง เพื่อการพัฒนางานให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพตามที่หน่วยงานกำหนด ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพในภาพรวมจึงปรากฏอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรประภา อวิรุทธพาณิชย์, 2557) ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง มาตรฐานค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พรรณิศา นาคะผิว, 2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับ (อิระชา นกขุนทอง และปฤษฎา ชนะวรราช, 2562) และสอดคล้องกับเฟอร์ราโร (Ferraro) ได้ศึกษาการปฏิบัติเชิงสะท้อนและการพัฒนาวิชาชีพ และสอดคล้องกับพิล (Amanda Pill, 2018) ได้ทำการศึกษารูปแบบและวิธีการปฏิบัติในการพัฒนาวิชาชีพการศึกษา เพื่อ ความก้าวหน้า ในอาชีพครู พบว่ารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพการศึกษาและพิสูจน์ให้เห็นความ เจริญก้าวหน้าทางกร ศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนา ด้านการสื่อสาร ด้านการจัดรูปแบบการเรียนรู้ ชัดเจน สิ่งที่สำคัญเหล่านี้จะปรากฏขึ้นเมื่อเริ่มมีการพัฒนาและเป็นรูปแบบที่กระตุ้นไปสู่ กระบวนการพัฒนาที่ชัดเจนและ สมบูรณ์ในที่สุด

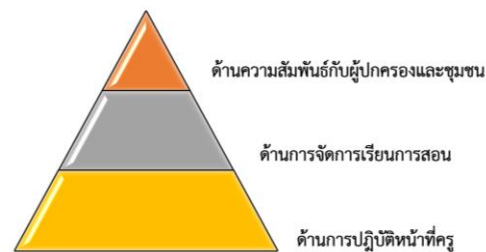
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในระดับมาก จะทำให้ครูปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมากขึ้นด้วย และในทางกลับกันหากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในระดับต่ำ จะทำให้ครูมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูต่ำไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องผ่านการสอบแข่งขัน การอบรมหลักสูตรการเป็นผู้บริหารและเป็นผู้บริหารสมัยใหม่ทำให้ผู้บริหารต้องมีความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา รู้จักใช้เทคนิควิธีการต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ มีความเข้าใจและนำความแตกต่างของแต่ละบุคคลมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และมีความผูกพัน เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางใน การทำงาน สร้างวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ ใช้กลยุทธ์ และเทคนิคการบริหาร เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะว่าการใช้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมสามารถใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในความเป็นผู้นำและเป็น

แบบอย่างในการปฏิบัติอย่างมีระบบ แบบแผน สร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์ในองค์กรดียิ่งขึ้น เพื่อแนวทางการพัฒนาในสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พรทิพย์ เพ็งกลัด, 2562)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการใช้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 ได้ดังนี้ 1) การใส่ใจหรือเอาใจใส่ 2) การจัดการอย่างเป็นระบบ 3) การสืบค้นแบบร่วมมือร่วมพลัง 4) การสร้างภาพลักษณ์ 5) การเข้าถึงเฉพาะบุคคล 6) การทำงานที่ผ่อนคลาย

จากการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 ผู้วิจัยเสนอแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1 ดังนี้ 1) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

บทสรุป

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ในทางที่ดีและเหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

การบริหารงานและขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ก้าวทันกับเทคโนโลยี สามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของครูในสังกัด ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2565). *การประกันคุณภาพการศึกษา สู่คุณภาพมาตรฐานที่เป็นเลิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2565 จาก <https://spbkk1.sesao1.go.th/year2559/Untitled.pdf>.
- จิรประภา อวิรุทธพาณิชย์. (2557). “แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1”. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*.
- พรทิพย์ เพ็งกลัด. (2562). “การสื่อสารของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- พรณิดา นาคะผิว. (2556). “ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- สิริภรณ์ สุวรรณโณ. (2561). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม”. *มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). *มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ. ลีฟวิ่ง.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). รายงานการวิจัยเรื่องภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- อรชร ปราจันทร์. (2561). “รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*. 12(1): 157.
- อิระชา นกขุนทอง และ ปุณณ ชนวรรธ. (2562). “การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาองแถม”. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ราชภัฏกรุงเก่า*.
- Amanda Pill. (2018). "Model of Professional Development in the Education and Practice of New Teachers in Higher Education," *Teaching in Higher Education*. 10(2): 175-188.
- Loader, A. (2016). Why should you show innovative leadership?. (2016), Retrieved from <https://blog.castle.co/innovative-leadership>.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Journal for Education and Psychological Measurement*. No.3.
- Sen, A., and Eren, E., (2012). “Innovation Leadership for the Twenty-first Century.” *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 41: 1-14.

